

1. BULGULAR

1.1.Ölçeğe İlişkin Genel Veriler

Araştırmanın bu bölümünde çalışmada kullanılan ölçeğin ilişkin normallik analizi, betimleyici analiz sonuçları ve ölçeklerin güvenirlik değerleri yer almaktadır.

Tablo 1: Ölçeklerin Basıklık Çarpıklık Değerleri

Ölçekler	Skewness	Kurtosis
Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği	-,024	-,302
Travma Sonrası Büyüme Ölçeği	-,562	,649
Depresyon-Anksiyete-Stres Ölçeği	,450	-,450

Tablo 1’den hareketle ölçeğin basıklık ve çarpıklık değerlerinin $[-1 +1]$ aralığında olduğu tespit edilmiştir. Bu kapsamda ölçeklerin normal dağılım gösterdiği sonucuna ulaşılmış ve verilerin analizinde parametrik testler uygulanmıştır.

Tablo 2: Ölçeklere İlişkin Betimleyici Analiz Sonuçları

Ölçekler	Mean	Ss	Min	Max
Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği	3,21	,828	1,00	5,00
Travma Sonrası Büyüme Ölçeği	3,84	,826	1,00	6,00
Depresyon-Anksiyete-Stres Ölçeği	2,08	,658	1,00	4,00

Tablo 2’de görüldüğü gibi katılımcılar belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin yüksek ($x = 3,21$), travma sonrası büyüme düzeylerinin aynı şekilde yüksek ($x = 3,84$) ve depresyon, anksiyete, stres seviyelerinin ise ortalamanın çok az üstünde ve yüksek ($x = 2,08$) olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3: Ölçeklerin Güvenirlik Değerleri

Ölçekler	Cronbach a Değeri
Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği	,90
Travma Sonrası Büyüme Ölçeği	,92
Depresyon-Anksiyete-Stres Ölçeği	,95

Tablo 3 incelendiğinde; araştırmada kullanılan ölçeklerin hepsinin ,90'dan üstü değer aldıkları ve güvenilir oldukları sonuçlarına ulaşılmıştır.

1.2.Katılımcıların Araştırmada Kullanılan Ölçek Toplamları ve Demografik Değişkenler ile Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Araştırmanın bu bölümünde, çalışmanın değişkenlerinden olan belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyi, travma sonrası büyüme düzeyi ve depresyon, anksiyete, stres düzeylerinin araştırmada kullanılan demografik değişkenler arasındaki ilişki değerlendirilecektir. Bu kapsamda çalışmanın önceki bölümünde yer alan sonuçlardan hareketle verilerin normal dağıldığı gözlemlenmiş ve bu doğrultuda parametrik testlerin uygulanacağı belirtilmiştir. Açıklanan doğrultuda bu bölümde Bağımsız T-Testi ve one-way ANOVA analiz sonuçları yer almaktadır.

Tablo 1: Katılımcıların Cinsiyetleri ve Bağımlı Değişkenler Arasındaki İlişki

Ölçek	Cinsiyet	$\bar{x}$	ss	t	p
Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği	Kadın	3,16	,850	-,952	.342
	Erkek	3,28	,798		
Travma Sonrası Büyüme Ölçeği	Kadın	3,92	,804	1,483	.140
	Erkek	3,74	,849		
Depresyon-Anksiyete-Stres Ölçeği	Kadın	1,97	,635	-2,722	.007**
	Erkek	2,22	,665		

Tablo 4 incelendiğinde; katılımcıların cinsiyetleriyle belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri ve travma sonrası büyüme düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılaşma bulunamadığı, buna karşın depresyon-anksiyete-stres düzeyleri ve cinsiyetleri arasında anlamlı bir farklılığın olduğu saptanmıştır. Bu noktada erkeklerin ($\bar{x} = 2,22$)

kadınlara ($x = 1,97$) göre daha fazla depresyon, anksiyete ve stres düzeyine sahip oldukları saptanmıştır.

Tablo 5. Katılımcıların Medeni Durumları ve Bağımlı Değişkenler Arasındaki İlişki

Ölçek	Cinsiyet	$\bar{x}$	ss	t	p
Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği	Kadın	3,23	,776	,409	.683
	Erkek	3,18	,888		
Travma Sonrası Büyüme Ölçeği	Kadın	3,84	,788	,020	.984
	Erkek	3,84	,868		
Depresyon-Anksiyete-Stres Ölçeği	Kadın	2,01	,626	-1,579	.116
	Erkek	2,15	,681		

Tablo 5 değerlendirildiğinde; katılımcıların medeni durumları ile araştırmada kullanılan değişkenler arasında anlamlı bir farklılaşma bulunamamıştır. Bu kapsamda katılımcıların cinsiyetlerinin; belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri, travma sonrası büyüme düzeyleri ve depresyon, anksiyete, stres düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığı gözlemlenmektedir.

Tablo 6: Katılımcıların Yaşları ve Bağımlı Değişkenler Arasındaki İlişki

Ölçekler ve Alt Boyutları	Yaş	$\bar{x}$	ss	F	p
Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği	20-25	3,02	,810	1,484	.220
	26-31	3,27	,932		
	32-44	3,30	,737		
	45+	3,01	,870		
	Toplam	3,21	,828		
Travma Sonrası Büyüme Ölçeği	20-25	3,91	,632	,568	.637
	26-31	3,93	,949		
	32-44	3,79	,839		
	45+	3,72	,685		
	Toplam	3,84	,826		
Depresyon-Anksiyete-Stres Ölçeği	20-25	2,21	,583	,636	.593
	26-31	2,08	,724		
	32-44	2,05	,649		
	45+	1,98	,629		
	Toplam	2,08	,658		

Tablo 6 incelendiğinde; katılımcıların yaşları ile araştırmada kullanılan değişkenler arasında anlamlı bir farklılaşma bulunamamıştır. Bu kapsamda katılımcıların yaşlarının; belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri, travma sonrası büyüme düzeyleri ve depresyon, anksiyete, stres düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığı gözlemlenmektedir.

Tablo 7: Katılımcıların Yaşları ve Bağımlı Değişkenler Arasındaki İlişki

Ölçekler ve Alt Boyutları	Çocuk Sayısı	$\bar{x}$	ss	F	p
Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği	Çocuk Yok	3,15	,848	,985	.401
	Bir Çocuk	3,27	,798		
	İki Çocuk	3,21	,845		
	Üç Çocuk ve Üzeri	3,49	,711		
	Toplam	3,21	,828		
Travma Sonrası Büyüme Ölçeği	Çocuk Yok	3,83	,848	,435	.728
	Bir Çocuk	3,91	,733		
	İki Çocuk	3,76	,774		
	Üç Çocuk ve Üzeri	3,99	,990		
	Toplam	3,84	,826		
Depresyon-Anksiyete-Stres Ölçeği	Çocuk Yok	2,14	,671	1,241	.296
	Bir Çocuk	2,04	,621		
	İki Çocuk	1,92	,678		
	Üç Çocuk ve Üzeri	2,12	,581		
	Toplam	2,08	,658		

Tablo 7 incelendiğinde; katılımcıların sahip oldukları çocuk sayıları ile araştırmada kullanılan değişkenler arasında anlamlı bir farklılaşma bulunamamıştır. Bu kapsamda katılımcıların sahip oldukları çocuk sayısının; belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri, travma sonrası büyüme düzeyleri ve depresyon, anksiyete, stres düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığı gözlemlenmektedir.

Tablo 8: Katılımcıların Meslekleri ve Bağımlı Değişkenler Arasındaki İlişki

Ölçekler ve Alt Boyutları	Meslek	$\bar{x}$	ss	F	p
Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği	Hemşire	3,16	,685	1,465	.203
	Ebe	3,50	1,080		
	Doktor	3,21	,823		
	Fizyoterapist	2,98	,776		
	Sağlık Memuru	2,91	,815		
	Diğer Sağlık Personelleri	3,40	,954		
	Toplam	3,21	,828		
Travma Sonrası Büyüme Ölçeği	Hemşire	3,87	,768	2,975	.013**
	Ebe	3,84	,760		
	Doktor	3,61	,908		
	Fizyoterapist	4,22	,588		
	Sağlık Memuru	3,53	,741		
	Diğer Sağlık Personelleri	4,16	,828		
	Toplam	3,84	,826		
Depresyon-Anksiyete-Stres Ölçeği	Hemşire	2,03	,565	,443	.818
	Ebe	2,07	,829		
	Doktor	2,10	,627		
	Fizyoterapist	1,89	,572		
	Sağlık Memuru	2,17	,726		

	Diğer Sağlık Personelleri	2,16	,798		
	Toplam	2,08	,658		

Tablo 8 incelendiğinde; katılımcıların mesleklerinin araştırmada kullanılan bağımlı değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğinin test edildiği gözlemlenmektedir. Bu kapsamda yapılan analizler sonucunda katılımcıların mesleklerinin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri ve depresyon, anksiyete, stres düzeyleri arasında istatistiksel bir farklılaşma bulunamamış buna karşın travma sonrası büyüme düzeyleriyle meslek düzeyi arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($F = 2,975$, $p < 0,05$). Bu noktada belirtilen anlamlılığın hangi alt gruplar arasında gerçekleştiğini belirlemek üzere yapılan Post-Hoc testi sonucunda; doktor ve diğer sağlık personelleri arasında diğer sağlık personelleri lehine anlamlı bir farklılaşma olduğu saptanmıştır. Bu noktada diğer sağlık personellerinin travma sonrası büyüme düzeylerinin doktora göre daha fazla olduğu saptanmıştır.

Tablo 9: Katılımcıların COVID-19 Döneminde Çalıştıkları Birimler ve Bağımlı Değişkenlerin İlişkisi

Ölçekler	Sum of Squares	F	p
Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği	136,577	,712	.584
Travma Sonrası Büyüme Ölçeği	137,291	1,571	.183
Depresyon-Anksiyete-Stres Ölçeği	86,839	,249	.910

Tablo 9 incelendiğinde; katılımcıların COVID-19 döneminde çalışmış oldukları birime göre belirsizliğe tahammülsüzlük, travma sonrası büyüme ve depresyon, anksiyete, stres düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılaşma bulunamadığı gözlemlenmektedir.

Tablo 10: Katılımcıların Meslekte Çalışma Yılları ve Bağımlı Değişkenlerin İlişkisi

Ölçekler	Sum of Squares	F	p
Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği	136,577	,670	.614
Travma Sonrası Büyüme Ölçeği	137,291	1,087	.364
Depresyon-Anksiyete-Stres Ölçeği	86,839	,248	.911

--	--	--	--

Tablo 10 incelendiğinde; katılımcıların meslek yıllarına göre belirsizliğe tahammülsüzlük, travma sonrası büyüme ve depresyon, anksiyete, stres düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılaşma bulunamadığı gözlemlenmektedir.

Tablo 11: Katılımcıların COVID-19 Geçirme Durumları ve Bağımlı Değişkenlerin İlişkisi

Ölçekler	Sum of Squares	F	p
Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği	136,577	2,991	.085
Travma Sonrası Büyüme Ölçeği	137,291	,004	.950
Depresyon-Anksiyete-Stres Ölçeği	86,839	,000	.986

Tablo 11 incelendiğinde; katılımcıların COVID-19 hastalığını geçirme durumlarıyla belirsizliğe tahammülsüzlük, travma sonrası büyüme ve depresyon, anksiyete, stres düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılaşma bulunamadığı gözlemlenmektedir.

Tablo 12: Katılımcıların COVID-19 Hastalığını Atlama Durumları ve Bağımlı Değişkenlerin İlişkisi

Ölçekler	Sum of Squares	F	p
Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği	136,577	,925	.338
Travma Sonrası Büyüme Ölçeği	137,291	,120	.729
Depresyon-Anksiyete-Stres Ölçeği	86,839	2,754	.100

Tablo 12 incelendiğinde; katılımcıların COVID-19 hastalığını atlama (hafif semptomlarla, ağır semptomlarla) durumlarıyla belirsizliğe tahammülsüzlük, travma sonrası büyüme ve depresyon, anksiyete, stres düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılaşma bulunamadığı gözlemlenmektedir.

Tablo 13: Katılımcıların COVID-19 Aşısını Olma Durumu ve Sayılarıyla Bağımlı Değişkenlerin İlişkisi

Ölçekler	Sum of Squares	F	p
Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği	136,577	1,425	,217
Travma Sonrası Büyüme Ölçeği	137,291	,407	,843
Depresyon-Anksiyete-Stres Ölçeği	86,839	,968	,439

Tablo 13 incelendiğinde; katılımcıların COVID-19 aşısını olma durumu ve sayılarıyla belirsizliğe tahammülsüzlük, travma sonrası büyüme ve depresyon, anksiyete, stres düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılaşma bulunamadığı gözlemlenmektedir.

Tablo 14: Katılımcıların Karantinada Kalma Durumlarıyla Bağımlı Değişkenlerin İlişkisi

Ölçek	Karantinada Kalma Durumu	$\bar{x}$	ss	t	p
Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği	Evet	3,20	,771	-,157	.876
	Hayır	3,22	,909		
Travma Sonrası Büyüme Ölçeği	Evet	3,95	,781	2,265	.025**
	Hayır	3,68	,867		
Depresyon-Anksiyete-Stres Ölçeği	Evet	2,06	,623	-,318	.751
	Hayır	2,09	,711		

Tablo 14 incelendiğinde; katılımcıların karantinada kalma durumu ve sayılarıyla, belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri ve depresyon, anksiyete, stres düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılaşma bulunamadığı gözlemlenmektedir. Buna karşın karantinada kalma durumu ve travma sonrası büyüme düzeyi arasında istatistiksel açıdan bir farklılaşma ($p < 0,05$) bulunmuştur. Bu kapsamda karantinada kalan katılımcıların travma sonrası büyüme düzeylerinin ($x = 3,95$) karantinada kalmayan katılımcılardan ($x = 3,68$) daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Tablo 15: Katılımcıların Pandemi Nedeniyle Ekonomik Sıkıntı Yaşama Durumları Bağımlı Değişkenlerin İlişkisi

Ölçekler	Sum of Squares	F	p
Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği	136,577	1,489	.219
Travma Sonrası Büyüme Ölçeği	137,291	2,541	.58
Depresyon-Anksiyete-Stres Ölçeği	86,839	3,319	.021**

Tablo 15 incelendiğinde; katılımcıların pandemi nedeniyle ekonomik sıkıntı yaşam düzeyleri ve belirsizliğe tahammül düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Benzer şekilde katılımcıların pandemi nedeniyle ekonomik sıkıntı yaşam düzeyleri ve travma sonrası büyüme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Buna karşın katılımcıların pandemi nedeniyle ekonomik sıkıntı yaşama düzeyleri ve depresyon-anksiyete-stres düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılaşma ($F = 3,319$, $p < 0,05$) olduğu saptanmıştır. Bu kapsamda belirtilen farklılaşmanın hangi alt gruplar arasında gerçekleştiğinin belirlenmesi amacıyla yapılan analiz sonuçlarından hareketle yapılan Post-Hoc analizi sonucunda; ekonomik sıkıntıyı “çok yaşayan” kategorisinde bulunan katılımcıların hiç yaşamayanlara göre daha fazla depresyon, anksiyete ve stres düzeylerine sahip oldukları ortaya konulmuştur.

Tablo 16: Katılımcıların Pandemi Nedeniyle Yakınlarıyla Görüşme Durumları ve Bağımlı Değişkenlerin İlişkisi

Ölçekler	Sum of Squares	F	p
Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği	136,577	3,327	.038**
Travma Sonrası Büyüme Ölçeği	137,291	,948	.389
Depresyon-Anksiyete-Stres Ölçeği	86,839	1,916	.150

Tablo 16 incelendiğinde; katılımcıların pandemi sebebiyle yakınlarıyla görüşme durumlarıyla depresyon, anksiyete, stres düzeyleri ve travma sonrası büyüme düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılaşma gözlemlenememiştir. Buna karşın

katılımcıların pandemi sebebiyle yakınlarıyla görüşme durumları ve belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılaşma ($F = 3,327$, $p < 0,05$) saptanmıştır. Bu kapsamda belirtilen farklılaşmanın hangi alt gruplar arasında gerçekleştiğinin belirlenmesi amacıyla yapılan analiz sonuçlardan hareketle yapılan Post-Hoc analizi sonucunda; belirtilen anlamlılığa ilişkin herhangi bir sonucun çıkmadığı gözlemlenmiştir.

Tablo 17: Değişkenler Arasındaki Kolerasyon Değerleri

Ölçekler	1	2	3
Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği (1)	1		
Travma Sonrası Büyüme Ölçeği (2)	,166*	2	
Depresyon-Anksiyete-Stres Ölçeği (3)	,451**	-,083	3

Araştırmada kullanılan bağımlı değişkenlerin birbirleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla hazırlanan Tablo 17 incelendiğinde şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Belirsizliğe tahammülsüzlük ölçeği ve travma sonrası büyüme ölçeği arasında pozitif yönlü ve anlamlı ($r = ,166$, $p < 0,05$) bir ilişkinin olduğu gözlemlenmektedir. Bu kapsamda katılımcıların belirsizliğe tahammülsüzlük seviyeleri arttıkça travma sonrası büyüme düzeylerinin de artacağını söylemek mümkündür.

Belirsizliğe karşı tahammülsüzlük ölçeği ve depresyon, anksiyete, stres ölçeği arasında pozitif yönlü ve anlamlı ($r = ,451$, $p < 0,05$) bir ilişkinin olduğu gözlemlenmektedir. Bu kapsamda katılımcıların belirsizliğe tahammülsüzlük seviyeleri arttıkça depresyon, anksiyete, stres düzeylerinin de artacağını söylemek mümkündür.

Depresyon, anksiyete, stres ölçeği ve travma sonrası büyüme ölçeği arasında negatif yönlü bir ilişki olduğu bulunmuş ancak istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki saptanamamıştır ($r = -,083$, $p > 0,05$)